

Vec C-490/20

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

2. október 2020

Vnútroštátny súd:

Administrativen săd Sofija-grad

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

2. október 2020

Žalobkyňa:

V. M. A.

Žalovaný:

Stolična obština, Rajon „Pančarevo“

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Konanie v prvom stupni na Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto, Bulharsko), ktoré sa začalo na základe žaloby, ktorú podala V. M. A. proti rozhodnutiu mesta Sofia, obvodu „Pančarevo“, o odmietnutí vystaviť rodný list pre dievča S. D. K. A., narodené 8. decembra 2019 v Barcelone (Španielske kráľovstvo), ktorého narodenie bolo osvedčené španielskym rodným listom, v ktorom sú ako jeho matky uvedené V. M. A. a K. D. K., pričom obe sú osobami ženského pohlavia.

Predmet a právny základ konania návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad práva Únie, článok 267 prvý odsek ZFEÚ

Prejudiciálne otázky

1. Majú sa články 20 a 21 ZFEÚ, ako aj články 7, 24 a 45 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že bulharským správnym orgánom, ktorým bola predložená žiadosť o osvedčenie narodenia dieťaťa s bulharskou štátnou príslušnosťou, ku ktorému došlo v inom členskom štáte EÚ a ktoré bolo osvedčené španielskym rodným listom, v ktorom sú ako matky zapísané dve osoby ženského pohlavia bez podrobnejších údajov o tom, či, a ak áno, ktorá z nich je biologickou matkou dieťaťa, nedovoľujú odmietnuť vyhotoviť bulharský rodný list s odôvodnením, že žalobkyňa odmieta uviesť, kto je biologickou matkou dieťaťa?
2. Majú sa článok 4 ods. 2 ZEÚ a článok 9 Charty základných práv Európskej únie vykladať v tom zmysle, že rešpektovanie národnej identity a ústavnej identity členských štátov EÚ znamená, že tieto štáty disponujú širokou mierou voľnej úvahy, pokiaľ ide o predpisy týkajúce sa určovania rodičovstva? Konkrétne:
 - Má sa článok 4 ods. 2 ZEÚ vykladať v tom zmysle, že dovoľuje členským štátom vyžadovať informácie o biologických rodičoch dieťaťa?
 - Má sa článok 4 ods. 2 ZEÚ v spojení s článkom 7 a článkom 24 ods. 2 Charty vykladať v tom zmysle, že je nevyhnutné navzájom zvažiť na jednej strane národnú identitu a ústavnú identitu členského štátu a na druhej strane najlepší záujem dieťaťa s cieľom nastoliť rovnováhu záujmov, pričom treba vziať do úvahy, že v súčasnosti neexistuje z hľadiska hodnôt ani z právneho hľadiska zhoda, pokiaľ ide o možnosť dať zapísať ako rodičov v rodnom liste osoby rovnakého

pohlavia bez podrobnejších údajov o tom, či, a ak áno, ktorý z nich je biologickým rodičom dieťaťa? V prípade, ak je odpoveď na túto otázku kladná, ako by sa konkrétne dala doceliť táto rovnováha záujmov?

3. Sú relevantné právne následky brexitu na zodpovedanie prvej otázky z dôvodu, že jedna matka, ktorá je uvedená v rodnom liste vystavenom v inom členskom štáte, je štátnou príslušníčkou Spojeného kráľovstva a druhá matka je štátnou príslušníčkou členského štátu EÚ, ak sa vezme do úvahy najmä to, že odmietnutie vyhotoviť dieťaťu bulharský rodný list bráni tomu, aby členský štát EÚ vystavil dieťaťu doklad totožnosti, a tým prípadne sťažuje neobmedzený výkon jeho práv ako občana Únie?
4. V prípade, ak je odpoveď na prvú otázku kladná, vyžaduje právo Únie, najmä zásada efektivity, aby sa príslušné vnútroštátne orgány odchýlili od vzorového tlačiva rodného listu, ktoré je súčasťou platného vnútroštátneho práva?

Právne predpisy a judikatúra Európskej únie

Články 18, 20 a 21 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (ZFEÚ)

Články 7, 9, 21, 24 a 45 Charty základných práv Európskej únie

Článok 4 ods. 2 Zmluvy o Európskej únii (ZEU) Článok 2 bod 1, článok 2 bod 2 písm. a), článok 4, ako aj článok 7 ods. 1 písm. d) a článok 7 ods. 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/38/ES z 29. apríla 2004 o práve občanov Únie a ich rodinných príslušníkov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa v rámci územia členských štátov, ktorá mení a dopĺňa nariadenie (EHS) 1612/68 a ruší smernice 64/221/EHS, 68/360/EHS, 72/194/EHS, 73/148/EHS, 75/34/EHS, 75/35/EHS, 90/364/EHS, 90/365/EHS a 93/96/EHS

Rozsudky Súdneho dvora z 25. júla 2008, Metock a i., C-127/08, EU:C:2008:449; z 8. novembra 2012, Iida, C-40/11, EU:C:2012:691; z 5. júna 2018, Coman a i., C-673/16, EU:C:2018:385; z 20. novembra 2001, Jany a i., C-268/99, EU:C:2001:616; zo 4. decembra 1974, Van Duyn, 41/74, EU:C:1974:133; z 2. októbra 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539; z 1. apríla 2008, Maruko, C-267/06, EU:C:2008:179; zo 14. októbra 2008, Grunkin a Paul, C-353/06, EU:C:2008:559, a z 2. júna 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, C-438/14, EU:C:2016:401

Rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva (ESLP) z 26. júna 2014, Mennesson v. Francúzsko (sťažnosť č. 65192/11), a stanovisko ESLP vydané na základe žiadosti Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) (žiadosť č. P16-2018-001)

Vnútroštátne právne predpisy

Konstitucia na Republika Bălgaria (Ústava Bulharskej republiky), článok 25 a článok 46 ods. 1

Semeen kodex (zákoník o rodine), § 60 a 61

Zakon za graždanskata registracia (zákon o registrácii občanov), § 42, 45, 69, 70 a 72;

Naredba Nr. RD-02-20-9 ot 21.05.2012 g. za funkcionirane na Edinnata sistema za graždanska registracia (nariadenie č. RD-02-20-9 z 21. mája 2012 o fungovaní jednotného systému registrácie občanov), § 7, 12, 13 a 14

Zapoved Nr. RD-02-14-2595 ot 15.12.2011 za utvarždavane na obrazci na aktovete za graždansko sastojanie, izdadena ot ministara na regionalnoto razvitie i blagoustrojstvoto i ministara na pravosadieto (vyhláška ministra pre regionálny rozvoj a verejné práce a ministra spravodlivosti č. RD-02-14-2595 z 15. decembra 2011 o schválení vzorov listín týkajúcich sa osobného stavu)

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Dňa 8. decembra 2019 sa v meste Barcelona (Španielske kráľovstvo) narodilo dieťa S. D. K. A., ktorému bol vystavený rodný list, v ktorom sú ako matky dieťaťa uvedené V. M. A., bulharská štátna príslušníčka, označená ako „matka A“, a K. D. K., štátna príslušníčka Spojeného kráľovstva, označená ako „matka“, pričom obe sú osobami ženského pohlavia.
- 2 V. M. A. žiadosťou z 29. januára 2020 prostredníctvom svojho právneho zástupcu požiadala, aby mesto Sofia, obvod „Pančarevo“, vystavilo dieťaťu S. D. K. A. bulharský rodný list. K tejto žiadosti bol pripojený úradne overený preklad výpisu z evidencie osobného stavu mesta Barcelona, resp. osvedčenia o narodení S. D. K. A. do bulharčiny, v ktorom sú ako matky dieťaťa uvedené V. M. A., narodená v Sofii (Bulharská republika), a K. D. K., narodená v Gibraltári (Spojené kráľovstvo), pričom obe sú osobami ženského pohlavia.
- 3 Podľa údajov obsiahnutých v osvedčení o narodení uzavreli V. M. A. a K. D. K. 23. februára 2018 v Gibraltári (Spojené kráľovstvo) civilné manželstvo.
- 4 Dňa 7. februára 2020 mesto Sofia, obvod „Pančarevo“, písomne vyzvalo žalobkyňu, aby do siedmich dní predložila dôkazy o rodičoch dieťaťa, konkrétne o jeho biologickej matke.
- 5 Žalobkyňa na uvedenú výzvu 18. februára 2020 odpovedala s odvolaním sa na pokyny, že nemôže poskytnúť takú informáciu a že podľa právnych predpisov platných v Bulharskej republike to nie je povinná urobiť.

- 6 Mesto Sofia, obvod „Pančarevo“, listom datovaným 5. marca 2020, ktorý bol odoslaný žalobkyni v ten istý deň, odmietlo vystaviť dieťaťu S. D. K. A. bulharský rodný list.
- 7 Právny zástupca V. M. A. podal 3. apríla 2020 žalobu na Administrativen sad Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) proti rozhodnutiu mesta Sofia, obvodu „Pančarevo“, vyjadrenému v liste z 5. marca 2020 o odmietnutí vystaviť dieťaťu S. D. K. A. bulharský rodný list podľa vystaveného španielskeho rodného listu.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 8 Podľa listu mesta Sofia, obvodu „Pančarevo“, z 5. marca 2020 adresovaného žalobkyni, ktorým bolo odmietnuté vystavenie bulharského rodného listu dieťaťu S. D. K. A., dôvody tohto odmietnutia spočívajú v tom, že nie sú k dispozícii dostatočné údaje o rodičoch dieťaťa, konkrétne o jeho biologickej matke. Ďalej sa v ňom poukázalo na to, že zápis dvoch rodičov ženského pohlavia do rodného listu dieťaťa je neprípustný, keďže manželstvá osôb rovnakého pohlavia sú v súčasnosti v Bulharskej republike neprípustné a taký zápis by bol v rozpore s verejným poriadkom.
- 9 Žalobkyňa v žalobe, ktorú podala na Administrativen sad Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto), tvrdí, že odmietnutie vystaviť dieťaťu S. D. K. A. bulharský rodný list je v rozpore tak s hmotným právom, ako aj s procesným právom a rovnako došlo k porušeniu smernice 2004/38 a tiež k rozporu s judikatúrou tak Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“), ako aj ESĽP. Podľa názoru žalobkyne zo žiadneho hmotnoprávneho predpisu Bulharskej republiky nevyplýva povinnosť, aby správny orgán zistil, kto je rodičom dieťaťa, pred tým, ako mu vystaví bulharský rodný list. Žalobkyňa sa navyše odvoláva na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej hostiteľský štát nesmie stanoviť nijaké dodatočné podmienky pre rešpektovanie existencie manželstva a práv rodinných príslušníkov, ktoré z neho vyplývajú (rozsudky z 25. júla 2008, Metock a i., C-127/08, EU:C:2008:449; z 8. novembra 2012, Iida, C-40/11, EU:C:2012:691, ako aj z 5. júna 2018, Coman a i., C-673/16, EU:C:2018:385).
- 10 Žalobkyňa popiera, že mesto Sofia, obvod „Pančarevo“, sa môže odvolávať na dôvody týkajúce sa ochrany verejného poriadku, a pritom poukazuje na ustanovenia bulharského zákonníka Kodeks na meždunarodnoto častno pravo (zákonník medzinárodného práva súkromného), ako aj na relevantnú judikatúru Súdneho dvora (rozsudky z 20. novembra 2001, Jany a i., C-268/99, EU:C:2001:616, ako aj zo 4. decembra 1974, Van Duyn, 41/74, EU:C:1974:133).
- 11 Žalobkyňa ďalej tvrdí, že ak mesto Sofia, obvod „Pančarevo“, žiada dôkazy o biologických rodičoch dieťaťa, na absencii ktorých sa zakladá odmietnutie vyhotoviť dieťaťu S. D. K. A. bulharský rodný list, predstavuje to protiprávny zásah do práva V. M. A. na súkromný život, ako aj do práva V. M. A. a K. D. K. na rodinný život, a že k týmto porušeniam došlo v rámci priamej diskriminácie.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 12 Administratíven sãd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) odôvodňuje prípustnosť svojho návrhu na začatie prejudiciálneho konania takto: Skutkový a právny stav veci nepochybne spadá do pôsobnosti práva Únie. Vnútroštátny súd odkazuje na judikatúru Súdneho dvora, podľa ktorej právna úprava osobného stavu fakticky patrí do právomoci členských štátov a právo Únie do tejto právomoci nezasahuje, avšak podľa uvedenej judikatúry musia členské štáty pri výkone tejto právomoci dodržiavať právo Únie, a predovšetkým ustanovenia Zmluvy, ktoré priznávajú každému občanovi Únie právo voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov. Členské štáty preto musia pri výkone tejto právomoci zohľadniť právo Únie, pokiaľ nejde o vnútroštátnu situáciu, ktorá nemá nijakú spojitosť s právom Únie (rozsudky z 2. októbra 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539; zo 14. októbra 2008, Grunkin a Paul, C-353/06, EU:C:2008:559, a z 5. júna 2018, Coman a i., C-673/16, EU:C:2018:385). Vnútroštátny súd navyše uvádza, že Súdny dvor rozhodol, že spojitosť s právom Únie existuje v prípade detí, ktoré sú štátnymi príslušníkmi jedného členského štátu a zároveň sa legálne zdržiavajú na území iného členského štátu (rozsudok z 2. októbra 2003, Garcia Avello, C-148/02, EU:C:2003:539, bod 27).
- 13 Dieťa S. D. K. A. sa narodilo v Barcelone (Španielske kráľovstvo) a zdržiava sa tam, pričom ako jeho matky boli v španielskom rodnom liste zapísané V. M. A., bulharská štátna príslušníčka, a K. D. K., štátna príslušníčka Spojeného kráľovstva. Žalobkyňa v konaní vo veci samej je zároveň bulharskou štátnou príslušníčkou, ktorá využila svoje právo na voľný pohyb a v rámci jeho výkonu uzavrela v Gibraltári (Spojené kráľovstvo) s K. D. K. manželstvo a usadila sa v Barcelone (Španielske kráľovstvo), kde sa narodila jej dcéra S. D. K. A.
- 14 Za týchto okolností má žalobkyňa dôvod odvolávať sa v rámci svojej žiadosti o osvedčenie narodenia jej dcéry aj v Bulharskej republike vyhotovením bulharského rodného listu, ktorý má obsahovať tie isté údaje ako španielsky rodný list dieťaťa, na právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov zakotvené v článku 21 ZFEÚ.
- 15 Odmietnutie vyhotoviť bulharský rodný list, ktorý má slúžiť na vystavenie bulharského dokladu totožnosti, by navyše znemožnilo dieťaťu neobmedzene využívať práva, ktoré mu prináležia ako občanovi Únie. Vystavenie bulharských dokladov totožnosti totiž závisí od existencie bulharského rodného listu. Táto otázka vzniká tým skôr, že druhý rodič dieťaťa je štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva. Ak by sa dieťa prípadne stalo štátnym príslušníkom Spojeného kráľovstva, vzhľadom na právne následky brexitu by teda nemohlo získať platné občianstvo Únie.
- 16 Napokon existuje judikatúra Súdneho dvora, ktorá svedčí v prospech polozenia otázok týkajúcich sa výkladu právnych predpisov Únie Súdny dvorom. Vnútroštátnemu súdu zároveň nie je známy nijaký rozsudok týkajúci sa otázok

zhodných s otázkami, o ktoré ide v tomto konaní, ktorý by mu mohol pomôcť rozhodnúť o spore, ktorý prejednáva.

- 17 Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) odôvodňuje svoj návrh na začatie prejudiciálneho konania v podstate takto: Považuje sa za preukázané, že neoddeliteľnou súčasťou bulharskej ústavnej identity za súčasného stavu spoločenského vývoja a hodnôt bulharskej spoločnosti je tradičné manželstvo, ktoré sa chápe ako slobodný zväzok muža a ženy, ako to výslovne stanovuje bulharská ústava z roku 1991 (článok 46 ods. 1 tejto ústavy). Táto právna norma je kogentná a nestanovuje nijaké výnimky. Nachádza sa v kapitole II („Základné práva a základné povinnosti občanov“) ústavy. Platné právne predpisy Bulharskej republiky nedovoľujú uzavretie manželstva alebo akejkoľvek inej formy partnerstva, z ktorej vyplývajú právne následky, medzi osobami rovnakého pohlavia.
- 18 Toto chápanie tradičnej rodiny zakotvené v ústave je zreteľne vyjadrené aj v zákonníku o rodine, ktorý výslovne stanovuje, že rodičovstvo „matky“ vzniká narodením a „matkou“ dieťaťa je „žena“, ktorá ho porodila, aj v prípade umelého oplodnenia (§ 60 zákonníka o rodine [SK]). § 61 SK tiež stanovuje rodičovstvo „otca“. V oboch prípadoch používa zákonodarca jednotné číslo, čo jednoznačne poukazuje na to, že rodičmi dieťaťa sú jedna matka a/alebo jeden otec. Bulharský zákonodarca nestanovuje nijaký prípad, v ktorom sú rodičmi dieťaťa dve matky alebo dvaja otcovia. Bulharský zákonník o rodine navyše vymedzuje pojem „matka“ ako „ženu“, ktorá dieťa porodila, a to aj v prípade umelého oplodnenia. Preto – a prirodzene s výnimkou osobitných zákonom stanovených postupov, ako napr. osvojenia – sa žena, ktorá dieťa neprodila, nepovažuje za „matku“ dieťaťa v zmysle § 60 SK. Keďže § 60 a 61 SK majú v bulharskom rodinnom a dedičskom práve kľúčový význam, Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) vychádza z toho, že tieto ustanovenia sú rovnako vyjadrením národnej identity a ústavnej identity Bulharskej republiky v zmysle článku 4 ods. 2 ZEÚ.
- 19 Tieto ustanovenia sa odzrkadľujú aj v relevantných ustanoveniach zákona o registrácii občanov. Podľa § 72 ods. 3 bodu 1 matrikár vystaví bulharský rodný list, pričom zapíše nasledujúce údaje: meno držiteľa listiny, dátum a miesto narodenia, pohlavie a „určené rodičovstvo“. Pod „rodičovstvom“ treba rozumieť „rodičovstvo“, ako je vymedzené v § 60 a 61 SK. Podľa § 12 ods. 1 nariadenia č. RD-02-20-9 z 21. mája 2012 o fungovaní jednotného systému registrácie občanov sa pri registrovaní narodenia, ku ktorému došlo v zahraničí, údaje o mene držiteľa listiny, dátume a mieste narodenia, pohlaví a „určenom rodičovstve“ zapíšu do rodného listu tak, ako sú zapísané v predloženej kópii alebo v preklade zahraničného dokumentu do bulharčiny.
- 20 Zároveň sú však podľa stanovených vzorových tlačív listín týkajúcich sa osobného stavu vzhľadom na vyhlášku ministra pre regionálny rozvoj a verejné práce a ministra spravodlivosti z 15. decembra 2011 v rodnom liste obsiahnuté údaje o rodičoch dieťaťa, ktoré sú rozdelené do dvoch kolónok, konkrétne

„matka“ a „otec“. Odhliadnuc od právnej argumentácie mesta Sofia, obvodu „Pančarevo“, uvedenej v jeho liste týkajúcom sa zamietnutia žiadosti, teda mesto Sofia, obvod „Pančarevo“, z technického hľadiska nemôže vyhotoviť rodný list, keďže vo vzorovom tlačive na rozdiel od španielskeho rodného listu nemožno zapísať dve matky.

- 21 Za týchto okolností má Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) na jednej strane pochybnosti, či odmietnutie zaregistrovať narodenie bulharského štátneho príslušníka, ku ktorému došlo v zahraničí, pričom v jeho rodnom liste, ktorý vystavil iný členský štát, sú zapísané dve matky, neporušuje jeho práva, ktoré mu priznávajú články 20 a 21 ZFEÚ, ako aj články 7, 24 a 45 Charty. Odmietnutie vyhotoviť bulharský rodný list by totiž mohlo sťažiť výkon práva dieťaťa na voľný pohyb z dôvodu, že vystavenie bulharských dokladov totožnosti závisí od existencie bulharského rodného listu. V konkrétnom prípade by právne následky brexitu tiež mohli ovplyvniť posúdenie tohto súdu, keďže druhú matku, ktorá je uvedená v španielskom rodnom liste, už nemožno považovať za občianku Únie, ale za štátnu príslušníčku tretej krajiny. Odmietnutie vyhotoviť bulharský rodný list, aj keď toto odmietnutie nemá právne dôsledky pre bulharskú štátnu príslušnosť dieťaťa, preto môže spôsobiť vážne administratívno-technické prekážky pri vystavovaní bulharských dokladov totožnosti, a tým sťažiť voľný pohyb dieťaťa v rámci EÚ a neobmedzený výkon jeho práv ako občana Únie.
- 22 Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) však má na druhej strane pochybnosti, či dôvody týkajúce sa ochrany verejného poriadku alebo národnej identity v zmysle článku 4 ods. 2 ZEÚ môžu odôvodniť také obmedzenie práva na voľný pohyb zaručeného článkom 21 ZFEÚ a do akej miery sa pri takom obmedzení musí vykonať preskúmanie primeranosti spáchaného porušenia práva na voľný pohyb. Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) zastáva názor, že právne predpisy, ktoré stanovujú, kto je rodičom dieťaťa, s prihliadnutím na súčasný stav vývoja spoločenských pomerov v Bulharskej republike tak z čisto právneho hľadiska, ako aj so zreteľom na hodnoty majú zásadný význam v bulharskej ústavnej tradícii, ako aj v bulharskej právnej náuke v oblasti rodinného a dedičského práva. Keďže Únia podľa článku 4 ods. 2 ZEÚ rešpektuje národnú identitu členských štátov, ktorá je vyjadrená v ich základných politických a ústavných štruktúrach (rozsudok z 2. júna 2016, Bogendorff von Wolffersdorff, C-438/14, EU:C:2016:401, bod 73), Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) má pochybnosti, či povinnosť zapísať do bulharského rodného listu ako rodičov dieťaťa dve matky uložená bulharským správnym orgánom pri osvedčovaní narodenia, ku ktorému došlo v zahraničí, nenaruší národnú identitu bulharského štátu, ktorý nestanovil možnosť zapísať do rodného listu dvoch rodičov rovnakého pohlavia.
- 23 Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) v tomto smere zastáva názor, že len zákonodarca môže zvrchovane rozhodnúť, či rodičmi dieťaťa nemôžu byť len jedna matka, ale dve matky a/alebo otcovia. Podľa vedomostí Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) právo Únie túto

otázku neupravuje. Osobitne článok 9 Charty výslovne stanovuje, že právo založiť rodinu sa zaručuje v súlade s vnútroštátnymi zákonmi, ktoré vlastne odzrkadľujú rešpektovanie národnej identity a ústavnej identity uznanej v článku 4 ods. 2 ZEU.

- 24 V tejto súvislosti – a so zreteľom na najlepší záujem dieťaťa – Administratívny súd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) berie do úvahy, že nemožno dospieť k riešeniu v rovine záujmov dieťaťa, ktoré nezodpovedá za rozdiely v hodnotovej stupnici spoločenských pomerov, ktoré existujú medzi členskými štátmi EÚ. Vzhľadom na vyššie uvedené Administratívny súd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) pochybuje o tom, či z článku 24 ods. 2 Charty vyplýva členskému štátu povinnosť neuplatniť základné normy svojho vnútroštátneho práva.
- 25 Administratívny súd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) preto považuje za nevyhnutné navzájom zvažovať jednotlivé oprávnené záujmy, o ktoré ide v prejednávanej veci, s cieľom nastoliť rovnováhu: na jednej strane ústavnú identitu, ako aj národnú identitu Bulharskej republiky a na druhej strane záujmy dieťaťa a najmä jeho právo na súkromný život a na voľný pohyb. Treba tiež preskúmať, či by takú rovnováhu bolo možné docieľiť prostredníctvom zásady proporcionality. Administratívny súd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) má osobitne ťažkosti s posúdením, či by zápis jednej z dvoch matiek uvedených v španielskom rodnom liste, ktorá buď je biologickou matkou dieťaťa, alebo sa stala matkou iným postupom (napr. osvojením), do kolónky „matka“, zatiaľ čo kolónka „otec“ zostane prázdna (nevyplnená), vyjadroval opodstatnenú rovnováhu oprávnených záujmov na jednej strane bulharskej spoločnosti, posudzovanej ako celok, a na druhej strane dieťaťa. Je zrejmé, že také riešenie by v dôsledku prípadných rozdielov medzi španielskym a bulharským rodným listom vytvorilo určité prekážky, ale predsa by dovoľovalo vyhotoviť bulharský rodný list, takže prípadným prekážkam voľného pohybu dieťaťa by sa predišlo a tieto prekážky by v každom prípade boli menšie. Administratívny súd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) sa však tiež pýta, či by také riešenie bolo v súlade s právom na rešpektovanie súkromného a rodinného života zakotveného v článku 7 Charty.
- 26 Podľa názoru Administratívneho súdu Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) relevantná judikatúra Súdného dvora neposkytuje odpoveď na predmetnú prejudiciálnu otázku. Otázka, ktorá vzniká v konaní na Administratívny súd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) – na rozdiel od rozsudku z 5. júna 2018, Coman a i. (C-673/16, EU:C:2018:385) –, nesmeruje k uznaniu manželstva, ktoré osoby rovnakého pohlavia uzavreli v inom členskom štáte, so zreteľom na priznanie odvodeného práva štátneho príslušníka tretej krajiny na pobyt, ale týka sa uznania dvoch osôb rovnakého pohlavia za matky dieťaťa, ktoré je bulharským štátnym príslušníkom, narodeného v inom členskom štáte prostredníctvom zápisu ich mien v bulharskom rodnom liste dieťaťa. Táto otázka na rozdiel od veci Coman súvisí s určením rodičov bulharského štátneho príslušníka.
- 27 Okolnosti sporu vo veci samej sa odlišujú aj od okolností, na základe ktorých bol vydaný rozsudok zo 14. októbra 2008, Grunkin a Paul (C-353/06, EU:C:2008:559). V prejednávanej veci nejde o spôsob určenia priezviska dieťaťa,

ale o spôsob určenia jeho rodičov. Podľa názoru Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) má posledná uvedená otázka odlišný charakter a oveľa väčšie dôsledky v rovine rodinného a dedičského práva. Vo veci Grunkin a Paul navyše nevzniká otázka týkajúca sa zohľadnenia článku 4 ods. 2 ZEÚ.

- 28 Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) preskúmal aj relevantnú judikatúru ESLP, najmä jeho rozsudok z 26. júna 2014, *Menesson v. Francúzsko* (sťažnosť č. 65192/11). Vnútroštátny súd k tomu dodáva, že citovaná judikatúra ESLP bola v prvom stanovisku vydanom na základe žiadosti Cour de cassation (Kasačný súd, Francúzsko) (žiadosť č. P16-2018-001) v rámci prejednávania tej istej veci v nadväznosti na prvý rozsudok ESLP vo veci *Menesson* podrobnejšie rozpracovaná.
- 29 Z tejto judikatúry ESLP podľa názoru Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) vyplýva, že podľa ESLP záleží na tom, či aspoň jeden z rodičov, ktorí sú zapísaní v rodnom liste vystavenom v zahraničí, je biologickým rodičom dieťaťa. V prejednávanom prípade však žalobkyňa odmietla poskytnúť žalovanému informáciu o biologickej matke dieťaťa, čím sa prejednávaná vec jednoznačne odlišuje od veci, ktorú prejednával ESLP. Zo spisu navyše nevyplýva, či ide o náhradné materstvo. Vyššie uvedený rozsudok ESLP v každom prípade nemožno priamo uplatniť na prejednávanú vec, keďže žalobkyňa odmieta uviesť, kto je biologickým rodičom dieťaťa. V tomto prípade sa Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) pýta, či sa miera voľnej úvahy, ktorú EDLP priznáva štátom, nemá vykladať širšie než vo vyššie uvedenej veci. V spomenutom rozsudku sa navyše výslovne priznáva možnosť, aby štáty odmietli zapísať rodný list vystavený v zahraničí do evidencie osobného stavu, ak sú k dispozícii iné spôsoby uznania rodičovstva, napr. osvojenie. Posledná uvedená úvaha sa totiž do určitej miery prekrýva s vyššie spomenutou nevyhnutnosťou nastoliť rovnováhu medzi najlepším záujmom dieťaťa a národnou identitou, ako aj ústavnou identitou štátu v zmysle článku 4 ods. 2 ZEÚ. V tejto súvislosti treba dodať, že podľa § 110 ods. 2 SK sa osvojenie dieťaťa, ktoré je bulharským štátnym príslušníkom a má obvyklý pobyt v inom štáte, uskutočňuje podľa požiadaviek právnych predpisov tohto štátu. Inak povedané, efektívnosť a rýchlosť alternatívneho spôsobu, ktorý uvádza ESLP, treba posudzovať so zreteľom na španielske právo.
- 30 Ďalším dôležitým aspektom, na ktorý poukazuje Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto), je, že stanoviská ESLP, ktoré sa vydávajú na základe Protokolu č. 16 k EDLP (článok 5) – ktorý Bulharská republika navyše neratifikovala – nie sú záväzné pre vnútroštátne súdy. Naproti tomu bulharské súdy sú viazané rozsudkami, ktoré vydal Súdny dvor podľa článku 267 ZFEÚ, čo je pre Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) doplňujúcim dôvodom na podanie tohto návrhu na začatie prejudiciálneho konania.
- 31 V neposlednom rade sa Administrativen säd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) pre prípad, že Súdny dvor dospeje k záveru, že právo Únie vyžaduje od členských štátov, aby zapísali rodný list do evidencie osobného stavu tak, ako

bol vydaný v inom členskom štáte, pýta, akým spôsobom to možno prakticky uskutočniť. Vzorové tlačivo rodného listu, ktoré je pre správne orgány záväzné, ako bolo uvedené vyššie, osobitne obsahuje dve kolónky: kolónku „matka“ a kolónku „otec“. Ako sa má konkrétne zohľadniť právo Únie a najmä zásada efektivity za týchto okolností, pokiaľ v súčasnosti platí toto vzorové tlačivo, pričom treba vziať do úvahy, že Administrativen sād Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) v rámci prejednávanej veci nemá právomoc posúdiť zákonnosť vyhlášky, ktorou bolo toto vzorové tlačivo stanovené?

- 32 Stanovené vzorové tlačivo rodného listu je súčasťou platných právnych predpisov, pričom súd v prejednávanej veci nemá rozhodnúť, či vyhláška ministra pre regionálny rozvoj a verejné práce a ministra spravodlivosti z 15. decembra 2011, ako aj nariadenie ministra pre regionálny rozvoj a verejné práce č. RD-02-20-9 z 21. mája 2012 o fungovaní jednotného systému evidencie občanov sú zákonné so zreteľom na bulharské alebo európske právne normy vyššej právnej sily. Administrativen sād Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) v tomto konaní tiež nemá právomoc *ex offio* rozhodnúť o platnosti oboch týchto právnych aktov. Preto Administrativen sād Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) na účely prejednávanej veci nemôže nahradiť toto schválené vzorové tlačivo iným a tým skôr nemôže toto vzorové tlačivo nahradiť iným matrikár. Pokiaľ by Súdny dvor dospel k záveru, že právo Únie vyžaduje zápis dvoch matiek dieťaťa do rodného listu, ako sa má potom tento rozsudok vykonať?
- 33 Administrativen sād Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) navyše poukazuje na to, že v prejednávanej veci nevzniká otázka týkajúca sa práva novorodenca na štátne občianstvo. Dieťa totiž získava bulharské štátne občianstvo na základe článku 25 ods. 1 Ústavy Bulharskej republiky („Bulharským štátnym príslušníkom je každý, ktorého aspoň jeden z rodičov je bulharským štátnym príslušníkom alebo kto sa narodil na území Bulharskej republiky, pokiaľ nezískava iné štátne občianstvo na základe štátneho občianstva svojich rodičov. Bulharským štátnym príslušníkom je aj ten, komu sa prizná bulharské štátne občianstvo“) a na základe § 8 zákon za balgarskoto graždanstvo (zákon o bulharskom štátnom občianstve) („Bulharským štátnym príslušníkom na základe narodenia je každý, ktorého aspoň jeden z rodičov je bulharským štátnym príslušníkom“). Nevyhotovenie bulharského rodného listu nepredstavuje nepriznanie bulharského štátneho občianstva. Maloleté dieťa je na základe zákona bulharským štátnym príslušníkom bez ohľadu na to, že v súčasnosti sa mu nevystaví bulharský rodný list. Nevyhotovenie takého rodného listu však s istotou v praxi sťažuje výkon jeho práv ako bulharského štátneho príslušníka, resp. ako občana Únie, už len preto, lebo mu nemožno vystaviť nijaký doklad totožnosti.
- 34 Administrativen sād Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) napokon požiadal o prejednanie návrhu na začatie prejudiciálneho konania v skrátanom konaní podľa článku 105 Rokovacieho poriadku Súdneho dvora.
- 35 Podľa názoru Administrativen sād Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) povaha veci vyžaduje jej rýchle prejednanie, keďže dotknutou osobou je maloleté dieťa

S. D. K. A., ktoré má len 10 mesiacov a ktoré je bulharským štátnym príslušníkom, narodilo sa v Španielskom kráľovstve a jeho rodičmi sú podľa rodného listu, ktorý vystavili španielske orgány, bulharská štátna príslušníčka a štátna príslušníčka Spojeného kráľovstva. Spor, ktorý prejednáva Administrativen sąd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto), sa týka odmietnutia bulharských obecných orgánov vystaviť dieťaťu rodný list v Bulharskej republike z dôvodov uvedených v návrhu na začatie prejudiciálneho konania. Takto vyjadrené odmietnutie sťažuje vystavenie platného bulharského dokladu totožnosti. Keďže dieťa sa zdržiava v členskom štáte, ktorého nie je štátnym príslušníkom, napadnuté odmietnutie týmto spôsobom vedie k podstatnému sťaženiu pobytu a voľného pohybu dieťaťa v rámci Európskej únie (a nielen tam), ako aj účinného výkonu jeho práv ako občana Únie. Administrativen sąd Sofija-grad (Správny súd Sofia-mesto) poukazuje na to, že Súdny dvor v podobnom prípade už rozhodol, že prejedná vec v skrátenej konaní (pozri analogicky uznesenie predsedu Súdneho dvora z 3. júla 2015, Gogova, C-215/15, neuvverejnené, EU:C:2015:466).

- 36 Existuje aj druhý dôvod na prejednanie veci v skrátenej konaní. Druhým rodičom dieťaťa, ktorý je uvedený v rodnom liste, ktorý vydali španielske orgány, je štátna príslušníčka Spojeného kráľovstva. Vzhľadom na právne následky brexitu by dieťa – aj keby mu medzitým britské orgány vystavili rodný list a prípadne by sa stalo britským štátnym príslušníkom – nemalo zaručený účinný a neobmedzený výkon svojich práv ako občan Únie. Objasnenie právnej situácie dieťaťa aj so zreteľom na následky brexitu preto neznesie odklad.